Брой ДВА лева. Варна, 25 януарий 1931 год. Год. I, брой 4.

НАРОДЕНЪ ГЛАСЪ

НАРОДЕНЪ НЕЗАВИСИМЪ ИНФОРМАЦИОНЕНЪ =ВЕСТНИКЪ=

РЕДАКТОРЪ-ИЗДАТЕЛЬ ПЕТЪРЪ ИВ. ТЪРНОВСКИ АДВОКАТЪ И ПУБЛИЦИСТЪ

LA VOIX NATIONALE
chef redacteur-éditeur
peter iwanow tarnowsky
avocat et publiciste

Излиза редовно всѣка сжбота

Редакция и администрация: Инвалиденъ кварталъ № 681-1, Варна.

Годишенъ абонаментъ за България—110 лв. за странство 160 лв.

Реклами: 2 лв. кв. см.

Обяви: въ хрониката 5 лв. на редъ

Сътрудничатъ видни общественици и специалисти...

Търсете всѣка сжбота в-къ „Народенъ Гласъ“ въ всички будки и вестникопродавци, както и въ редакцията.

4-тия брой между другото съдържа:

1. Ролята на Висшето Търговско У-ще при Варненската Търг.-Инд. Камара.
2. Възмущението на Варненскитѣ търговци и Стоковата борса срещу занемареностьта на пристанището! Лошото впечатление на чужденцитѣ!
3. Тракийскиятъ въпросъ на международната сцена и Бѣломорскиятъ ни излазъ;
4. Съ каква цель замина г-нъ Министръ-председателя Ляпчевъ за Женева?
5. Премахване духовнитѣ сждилища и прехвърляне дѣлата въ гражданскитѣ сждилища. Премахване мюфтийскитѣ сждилища. Решението на Варн. адвокатски съветъ. Стига сервилничане къмъ чужденцитѣ!
6. Невѣрни съобщения за разногласия между г-дата Ляпчевъ, Буровъ и Цанковъ.
7. Где трѣбва да бждатъ отправени погледитѣ на българския държавникъ, управникъ и общественикъ, за да подобримъ лошото финансово и стопанско положение на България;
8. Първата проява на невъзпитаность на новия директоръ на Б. Т. П. Д-во.
9. Колегиална недобросъвестность! Съвременни вестникарски нрави!
10. Несъобразноститѣ въ законопроекта за търговското корабоплаване;
11. Неокачествимата алчность на управителния съветъ на Б. Т. П. Д-во въ Варна спрѣмо държавата и Двореца! Смѣтката на Б. А. Д-во „Кораловагъ“ въ Варна е извънредно голѣма!
12. Некомпетентностьта и немарливостьта на пристанищнитѣ власти;
13. Поздравителни, насърдчителни и хвалебни писма до редакцията на в-къ „Народенъ гласъ“. Бисери изъ „Дейностьта“ на шосейния инж. Къневъ. Вмѣсто да го уволнятъ отъ окржжното инженерство създаватъ синекурна длъжность и повишаватъ го Н-къ на пристанището! Вмѣсто отстранение отъ държавна служба „назначаватъ“ го за Директоръ на Б. Т. П. Д-во!?
14. Агитационна седмица на Б. Н. М. С. Варненски клонъ.
15. Народенъ хуморъ: 1. подслушанъ разговоръ между селянки.

Ролята на Висшето

Търговско Училище при Варн. Търг.-Инд. Камара.

Закона за Народното Просвѣщение, приетъ отъ XIV обикновено народно събрание, 1 редовна сесия, утвърденъ съ царски указъ подъ № 7 отъ 18. II. 1909 г. и обнародванъ въ „Държавенъ в-къ“ бр. 49 отъ 5. III. с. г. е билъ измѣняватъ 11 пжти—презъ 1910, 1911, 1912, 1915, 1917, 1919, 1920 (презъ февруарий и октомврий), 1921, 1924 (на два пжти —„Държав. в-къ“ бр. 79 отъ 11 юлий с. г. и „Държав. в-къ“ бр. 108 отъ 14 августъ с. г.) и сега предстои да се измѣни наново къмъ края на т. м., когато ще бжде свиканъ Висшия Учебенъ Съветъ.

Въ подотдѣл д)—Висши специални училища, глава I, общи разпоредби въ чл. 216 е казано: Висшитѣ специални училища или академии иматъ за цель да дадатъ широки теоретически и приложни знания на лица, които желаятъ да се посветятъ на развитието и разработването на нѣкой видъ изкуство или които се готвятъ да заематъ ржководни длъжности въ голѣмитѣ стопански предприятия.

Чл. 217 гласи: Висшитѣ специални училища се откриватъ отъ държавата, по обществена и частна инициатива (изборни учреждения, частни дарения, фондове и пр.), по законодателенъ редъ възъ основа подробно проучване нуждата отъ тѣхъ и осигуряване финансовитѣ имъ източници. Тѣ се намиратъ подъ ведомството на м-вото на Народното Просвѣщение.

Въ глава II, специални разпоредби, А. Висши стопански училища, съгласно чл. 218 — Висшитѣ стопански училища иматъ за цель да дадатъ академически познания по отдѣлнитѣ отрасли на международното и народно стопанство, търговия, консулска служба, държ. администрация и социални науки, за да подготвятъ лица за ржководни длъжности въ голѣми стопански предприятия.

Преди да пристъпя къмъ сжщностьта на настоящата статия, ще хвърля кратъкъ исторически прегледъ на подобни институти въ чужбина, какви причини сж предизвикали за тѣхното основаване, какви нужди сж наложили тѣ да се развиятъ въ днешния си видъ, какви цели си поставятъ и следъ това — въ България и специално въ Варна — националъ политическитѣ и културно-просвѣтнитѣ причини за оставянето Висшето Търговско Училище въ Варна, а не преместването му въ София.

Търговцитѣ и индустриалцитѣ, стоейки по-близо до новата жива струя на народното стопанско развитие на обществата, долавайки новитѣ пулсове на живота, се загрижили специално да създадатъ едрата индустрия и търговия и като последствие се явява нуждата и отъ съответното образование.

Професионалното образование днесъ е застжпено почти въ всички напреднали държави. Почти въ всички културни народи, въпроса за специалното образование днесъ е единъ отъ най-важнитѣ и за правилното му разрешение редовно ставатъ конгреси било въ всѣка държава т. е. съ националенъ характеръ, нюансъ и международни конгреси съ интернационаленъ характеръ, обликъ. Отъ всички се съзнава, че специалното (професионалното) образование трѣбва да се популяризира всредъ народнитѣ маси . . .

За занаятчията въ миналото не се искаше професионално образование, а днесъ е наложително, за да може да успѣе въ живота, като напр. да преодолѣе пречкитѣ въ мѣстния, вжтрешния национален пазаръ, всемирната свободна конкуренция и далечния международенъ пазаръ. Известно е, че мѣстния и народни пазари се замѣняватъ съ международни.

Наукитѣ застжпени въ старция университетъ, днесъ се замѣняватъ съ нови научни дисциплини, които се изучаватъ въ модерния — съвременния университетъ, играющъ голѣма роля въ обществата на всички народи и държави и отговарящъ на днешнитѣ условия на живота. . .

Всѣки търговецъ, индустриалецъ трѣбва да е изучавалъ разнитѣ висши търговски науки, да има широки познания въ бждащето поле на работа, защото въ търговията има много сложни комплицирани операции, свързани съ традицията на разнитѣ народи, търговскитѣ договори, законитѣ отъ националенъ и международенъ характеръ — морското право, голѣмитѣ и малки пристанища въ разнитѣ плавателни рѣки, морета и океани, а така сжщо и съ идивидуалнитѣ качества — предприемчивость, спекулативность, предвидливость, рискъ и тѣмъ подобни. Въ първата половина на XVIII вѣкъ, представители на търговско-индустриалното съсловие основаватъ Висши Търговски Училища. Така напр. въ Германия — въ 1848 г. въ Кемницъ, 1894 въ Дрезденъ. Първо Висше Търговско Училище е било открито въ 1898 г., въ Лайпцигъ, после въ 1898 г. Аахенъ и постепенно въ 1901 г. въ Кьолнъ, Франкъ-Фуртъ на Майнъ, Манхаймъ, въ 1904 год. въ Мюнхенъ, въ Берлинъ и т. н. всичко деветь Висши Търговски Училища. Въ Белгия — първото Висше Търговско Училище се открива въ 1852 г. въ Анверсъ, което е послужило като образецъ и на другитѣ държави. Въ Франция, благодарение на Търговскитѣ камари, подпомогнати отъ държавата, окржзитѣ, градскитѣ общински съвети и featразнитѣ професионални корпорации се основаха почти въ всички по-главни градове Търговски Академии, като напр. Парижъ, въ 1878 г. Лионъ, Марсилия, Бордо, Хавръ и др. Въ Италия — въ Венеция въ 1868 год., въ Бари въ 1884 год. въ Генуа, Римъ, Торино и др. Въ Австрия, въ Виена, въ Унгария, въ Будапеща и по-рано въ Фиуме. Въ Швейцария въ Цюрихъ има Международна Търговска Академия. Въ Югославия въ Бѣлградъ има Търговска Академия основана въ 1900 година.

Следва.

НЕОКАЧЕСТВИМАТА АЛЧНОСТЬ

на Управителния Съветъ на Б. Т. П. Д-во — Варна спрѣмо държавата и Двореца. Смѣтката на Бълг. А. Д-во „Кораловагъ“ е извънредно голѣма.

Известно е на всички читатели и редовни абонати на в. „Народенъ гласъ“ относно ремонта на парахода „Царь Фердинандъ“ по случай свадбата на Н. В. Царя съ Н. В. Царицата Иоанна.

Б. Т. П. Д-во използувайки щедростьта на държавата въ видъ на 20 милиона лв. субсидия, реши да върви по сжщия пжть . . . и маниери спрѣмо Двореца . . . . Управата на Б. Т. П. Д-во не се посвѣнила да поиска 1500000 (единъ милионъ и половина) лв. за ремонта и пр. отъ Двореца . . . Схващайки баснословната сума, назначава се една комисия отъ висши органи, за да провѣри дали има поне доза отъ истина отъ онова, което се представя въ Двореца отъ Б. Т. П. Д-во. Комисията следъ най-щателна провѣрка, отхвърля иска на д-вото съ повече отъ 650000 (шестотинъ и петдесеть хиляди) лв. т. е. по-малко. . . Така напр. ремонтитѣ, които и безъ това се правятъ, бѣха вмъкнати въ тази смѣтка. . . Българската поговорка казва: „Отъ една овца, две кожи“ т. е. държавата ни дава субсидия много щедро, защо да не използуваме добротата и на Двореца?!...

Въ смѣтката на Б. А. Д-во „Кораловагъ“ въ Варна, гдето е акционеръ и Б. Т. П. Д-во съ 1/5, а останалитѣ сж само чужденци, е предявило извънредно голѣми искания. . . Постарало се да последва примѣра на Б. Т. П. Д-во. Това се отбелѣзва въ протокола на комисията. . .

Има голѣма неискреность отъ страна на Д-вото по представяне на смѣтката. . . Повече контрола и светлина въ тѣзи две единствени по рода си предприятия!

Четете в-къ „Народенъ гласъ“ всѣка сжбота.

Поздравителни,

насърдчителни и хвалебни писма до редакцията на в-къ „Народенъ Гласъ“.

Бисери изъ „дейностьта“ на шосейния инж. Къневъ

Следъ появяването на всѣки брой, въ редакцията се изпращатъ много писма, телеграми и т. п. съобщения относно съдържанието и редактирането на в-къ „Народенъ гласъ“. Мнозина искатъ да се записватъ абонати, при все и даже да нѣматъ търпение да дочакатъ абонамента си, като купуватъ в-къ „Народенъ гласъ“ отъ вестникопродавцитѣ или агенциитѣ на д-во „Куриеръ“ въ цѣла България . . . Позволявамъ си нескромностьта да публикувамъ само едничко писъмце:

„Народний трибуне, запитай чрезъ Вашия в-къ „Народенъ гласъ“, новоназначения директоръ на Б. Т. П. Д-во въ Варна:

1 Защо заседна парахода „Царь Фердинандъ“ въ канала когато изтеклото лѣто трѣбваше да се докува въ Б. А. Д-во „Кораловагъ“?

2) Защо заседна яхтата на Н. В. Царя на сжщото мѣсто, и затова Н. В. Царя обърналъ ли му е вниманието? Синковеца вини морското ниво — водитѣ че приииждали, вини капитана на парахода, че не е измѣрилъ дълбочината на канала, който е подъ ведомството на Варненското пристанищно управление а може би е обвинилъ мълчаливо и Н. В. Царя, защото и неговата лодка заседнала! Какво сжщия е сторилъ, за да се избѣгнатъ подобни заседания?

3) Запитайте морски офицери и тѣ ще Ви кажатъ, когато Къневъ е билъ въ Окржжното Инженерство, какъвъ пжть — шосе е направилъ отъ Варна до монастира св. Константинъ и защо въ последствие измѣстя платното на шосето по друго направление? Защо стана причина да се хвърлятъ маса народни пари за първоначалното платно и въ последствие отиде де строи ново такова? Той защо не проучи своевременно почвата и терена и тѣхнитѣ геологически строежи, за да не става нужда да се правятъ нови разноски и се дири ново платно за ново шосе? Нѣмаше ли кой за това невежество (несъобразителность) да го дръпне за ушитѣ? Ами кой умъ го накара да прокарва електрическа жица и то върху желѣзни стълбове до фара върху вълнолома? Ледоветѣ отъ 1928 г. достатъчно му отвориха очитѣ като изпокъсаха и жици, изпокривиха и стълбове и освѣтлението в най-важнитѣ моменти се прекъсна. . !

Това сж все бисери изъ „дейностьта“ на шосейния инженер Къневъ, който не малко. . . . съ професионалнитѣ си грешки струва на България!?. . . .

Спомватъ си читателитѣ статиитѣ поместени въ всѣки брой на в-къ „Народенъ гласъ“, въ който се излагаха бисери за „дейностьта“ на шосейния инженеръ Къневъ, когато е билъ въ Варненското окржжно инженерство, като началникъ на Варненското пристанище и по какъвъ начинъ сж се създавали за него специално синекурни длъжности. . . и сега какъ го „назначиха“ за директоръ на Б. Т. П. Д-во—Варна, първитѣ прояви на невежество и невъзпитаность, пренасянето парадокситѣ отъ д-вото въ Двореца и т. п. Ето защо неговото отстранение на каквато и да е служба било въ Б. Т. П. Д-во, било въ пристанищата или дирекцията на корабоплаването е належащо и всѣки който го търпи върши престъпление. . . . „Сфинксоветѣ“ говорятъ за това немедленно отстранение. . . .

Въ всички морски държави които заобиколихъ презъ време на специализацията по морско право и пристанищата които имахъ възможность да разгледамъ най-подробно констатирахъ следното:

Нигде, както въ Варненското пристанище електрическата инсталация до фара не е прокарана на железни стълбове, а съ кабели. Даже и днесъ въ Варна продължаватъ съ сжщитѣ средства!!!

Желателно е европейцитѣ да дойдатъ да видятъ чудото на шосейния инж. Кжневъ въ Варна!?

Б. Р. За въ бждаще въпроситѣ, които се третиратъ въ в-къ „Народенъ Гласъ“ и сж отъ международенъ и междудържавенъ характеръ, ще се публикуватъ на френски редовено, като дипломатически езикъ, а отъ време на време и на нѣмски и английски езици Така напр. Тракийскиятъ въпросъ на международната сцена и Бѣломорссиятъ ни излазъ; 2) Дунавския въпросъ 3) Репарациитѣ. и т. н.

Първата проява

на невъзпитаность отъ новия директоръ на Б. Т. П. Д-во—Варна,—Инж Кжневъ.

По традиция е възприето всѣки началникъ на учреждение да приема своитѣ подчинени, като изказва известни пожелания и дава нужднитѣ нареждания за предстоящата бждаща работа.

Много приятна гледка вижда всѣки, който е служилъ въ армията. Като офицеръ съмъ ималъ нѣколко такива случаи и човѣкъ изпитва особено удоволствие, радость...

Случая, обаче съ шосейния Инж. Кжневъ е съвсемъ другъ.

Съ „назначаването“ Директоръ на Б. Т. П. Д-во „единодушно“, нарежда да дойде цѣлия висшъ персоналъ отъ параходитѣ и пр.

Всички подчинени, въ болшинството си стари опитни моряци — съ 30 годишна служба сж били заставени да стоятъ мирно цѣли два часа, а Инж. Кжневъ да седи на стола съ кръстосани крака, пушейки най-доброкачественъ тютюнъ...

Старитѣ опитни моряци се възмутили отъ тази постъпка на новия младъ и съвсемъ неопитенъ Директоръ, но за да не изгубятъ залъка отъ устата си, преглътнали горчивия хапъ..!

Нашитѣ генерали не сж държали подобно поведение спрѣмо младитѣ войници и даже Н. В. Царя Борисъ III е уважавалъ всѣки български гражданинъ, гдето и да го срещне, а г-нъ Инж. Кжневъ не е проявилъ най-елементарната вежливость къмъ тѣзи смѣли опитни борци съ морскитѣ стихии да ги покани поне да седнатъ, виждайки ги изморени въ толкова продължително врѣме!...

Повече внимание и уважение къмъ всички лица, особено къмъ заслужилитѣ стари дейци въ областьта на мореплаването, лица компетентни по третираната материя, а не като новия Директоръ на Б. Т. П. Д-во — шосейния Инж. Кжневъ, съвсемъ некомпетенъ по въпроситѣ, които му предстоятъ да разрешава.

Изглежда, че никой и никой не е въ състояние да му повлияе... Въ юриспрюденцията има специаленъ терминъ за такива лица.....

Г-да Министри, народни представители и бълг. гражданинъ, до кога ще търпиме шосейния Инж. Кжневъ на тази служба и изобщо на каквото и да е държавна служба?!...

Възмущението

на Варненскитѣ търговци и Стоковата борса срещу занемареностьта на пристанището. Лошото впечатление на чужденцитѣ.

Стоковата борса въ Варна, телеграфира до Министра на Желѣзницитѣ следното:

„Отъ нѣколко години пристанището въ Варна е съвсемъ занемарено. Голѣма часть отъ пжтищата между стифоветѣ и желѣзопжтнитѣ линии въ пристанището сж станали непроходими отъ каль и вода. Това положение създава голѣмо неудобство за разтоварване и товарене хранитѣ въ стифа и параходитѣ. Молимъ енергичното Ви застжпничество предъ Дирекцията на пристанищата да нареди по заливането и настилането на пжтищата, защото, освенъ че се излагатъ интереситѣ на търговцитѣ, които плащатъ такива голѣми наеми за стифоветѣ, прави лошо впечатление на чужденцитѣ, които идватъ тукъ“.

В къ „Народенъ гласъ“ има нѣколко пжти случаи да изтъкне бездейностьта на Н-ка на пристанището Инж. Къневъ — и вместо да бжде уволненъ, бѣ повишенъ!?

О времена! О нрави!

Невѣрни съобщения за разногласие между г-да министритѣ Ляпчевъ, Буровъ и Цанковъ.

Запитанъ единъ отъ идеолозитѣ на Демократическия сговоръ относно съобщенията въ в-цитѣ и специално въ Варна за нѣкакво окржжно, ни се отговори следното: „Всичко което се пише по въпросното окржжно изъ варненскитѣ в-ци е невѣрно... Преди всичко не е сжществувало никакво разногласие между Ляпчевъ, Буровъ и Цанковъ и следователно нѣмало е нужда да се издава и подобно окржжно. Всички събития потвърждаватъ точно обратното... Ето текста на съобщенията изъ в-цитѣ: „Споразуменията между Ляпчевъ и Цанковъ. София, 15. Онази вечерь, преди да замине за Женева, М-ръ Председателя Ляпчевъ е посѣтилъ Цанковъ въ домътъ му. Посещението е въ връзка съ оставането на Цанковъ, като заместникъ на М-ръ Председателя и на Вжтрешнитѣ работи. Говори се, че по споразумение, той щѣлъ да направи нѣкои промѣни въ Вжтрешното М-во“.

Изплатете 110 лв. годишния си абонаментъ, за в-къ „Народенъ гласъ“ за да получите 300 лв. отстжпка отъ 6 редакционни книги.

Где трѣбва да бѫдатъ отправени

погледитѣ на българския държавникъ, управникъ и общественикъ, за да подобримъ лошото финансово и стопанско положение на България?

(Продължение).

Ако не владѣемъ цѣлото черноморско и бѣломорско крайбрѣжие, то поне трѣбва да имаме излазъ на Бѣлото море, съгласно чл. 48 отъ Ньойския договоръ, последната алинея, която гласи: „Главнитѣ Съюзени и Сдружени Сили се ангажиратъ, щото свободата на економическитѣ излази на България на Бѣло море да бѫде гарантирана“.

Имайки предъ видъ фактическото положение по въпроса до днесъ, то неволно си спомняме мисъльта на нѣмския философъ Кантъ: „Ако изчезне правдата, нѣма смисъль да живѣятъ хората на земята...“

Заобиколени сме и владѣеме едни отъ най-хубавитѣ, прелелестни и великолепни кѫтчета на Черно море и Дунава въ продължение на 708·5 клм. (—311·2 клм. отъ къмъ морето и 397·3 клм. отъ къмъ Дунава), обаче какво сме направили, за да се любуваме свободно въ обятията имъ и да използуваме тѣхнитѣ неизчерпаеми богатства? Бихъ казалъ, може би за нѣкои преувеличено, твърде ... дори нищо въ това отношение...

Другитѣ народи се борятъ, за да иматъ прозорче — излазъ на море или на голѣма плавателна рѣка, а ние не искаме и да знаемъ да ги цѣнимъ, при все че ни миятъ две отъ границитѣ, а за рѣкитѣ въ вѫтрешностьта да не говоря.

Люлка на стара цивилизация е била тамъ, гдето е имало море или плавателна рѣка, но използувани всецѣло, най-рационално, а не както у насъ...

По долината на рѣката Нилъ се е появила и цъвтѣла египетската култура, покрай Средиземно море и по рѣка Тибъръ — италиянската (римската); по Рона, Гарона, Лоара, Сена — французската; по Рейнъ Елба, Везеръ, Одеръ, Висла— германскататата; по Волга, Днестъръ, Бугъ, Днепъръ, Донъ — руската; по Темза — английската. по Шелда, Маасъ — белгийската...

Както въ древностьта рѣкитѣ Тигъръ и Ефратъ (Гангъ въ Индия), сѫ играли важна роля, тъй и за южна България — Тракия — Марица, Тунджа и Арда и за северна България — Дунавъ, Искъръ, Янтра, Витъ, Осъмъ, Камчия, Провадийска и други ще играятъ за въ бѫдаще важна търговска, стопанска и културна роля, ако долнитѣ имъ течения се корегиратъ, регулиретъ, канализиратъ, превърнатъ въ плавателни рѣки и използуватъ за оросяване, електрификация...

Географското положение на България й спомага да служи като проводникъ въ всѣко отношение между Западна и Източна Европа, като съ това й дава възможность да играе важна роля..

До днесъ ние сме нѣмали подобающа търговска морска флота, както и военна (съгласно мирнитѣ договори следъ общоевропейската война, военния ни флотъ се унищожи) въ пълната смисъль на думата, съобразно нашата мощь, а за рѣчна, особено по Дунава и дума не става...

Следователно погледитѣ, усилията и дѣйностьта на съответнитѣ фактори трѣбва да бѫдатъ отправени, за да използуватъ напълно горното за успѣха на България въ съобщително, търговско, економическо и културно направление като сѫщевременно създаватъ морска и рѣчна флоти. Тази преценка ни е давана не само отъ наши економисти и познавачи на морето и рѣкитѣ — тѣхния животъ и значение, а и отъ чужди специалисти.

Народъ съ море и плавателна рѣка би билъ великъ, ако ги използува най-рационално.

Моретата съ хоризонтитѣ си които откриватъ, далечнитѣ брѣгове где шумятъ и бучатъ пѣнливитѣ имъ води ме неизразимо трогватъ и идвамъ въ неописуемъ възторгъ..! Тѣхнитѣ приятности погълватъ всецѣло душата не само на моряка, но и на всѣки който ги разбира и проявява интересъ къмъ тѣхъ...

Особеностьта на българина, който нѣма вѣра въ морето и сѫщевременно го изучава, ми се е виждале винаги много странна. Народната поговорка „Не се качвай на дърво безъ коренъ“, ме е поставяла винаги въ недоумение и ми е навявала лоши мисли.

Въ действителность има известно малко число хора между насъ, които говорятъ за морето, Дунава и рѣкитѣ въ вѫтрешностьта, най-вече за да злословятъ, защото малко ги познаватъ и още по-малко ги обичатъ . . .

Днесъ повече отъ всѣки другъ пѫть трѣбва да се привлече вниманието на всѣки български гражданинъ къмъ вълнитѣ, които носятъ човещината, победата на земята, голѣмитѣ пѫтища, къмъ стария свѣтъ и къмъ новия . . .

Народъ безъ море и плавателна рѣка прилича на птичка безъ крила, но да се изоставятъ неизползувани подобни важни народни богатства каквито ние притежаваме — Черно море, Дунава и вѫтрешнитѣ рѣки, е престъпление . . . **Много правилно се изразява Полъ Аданъ: „Който не се интересува отъ народното богатство, предава своето отечество на чужденеца“.** Чрезъ постоянното увеличение износа на тютюни, житни и други мѣстни произведения съ наши параходи било по Черно море или въ първо време по Дунава (а по-късно и по останалитѣ рѣки), ще се подобри значително стопанския развой на България.

Следва.

Съ каква цель замина г-нъ М-ръ Председателя Ляпчевъ за Женева?

Споредъ твърдението на правителствени лица, М-ръ Председателя г-нъ Ляпчевъ е заминалъ за Женева въ свръзка съ уреждането на единъ заемъ за подкрепването на българското кооперативно дѣло. Ако този заемъ не се осѫществи, предъ видъ тежкото финансово и стопанско положение на България, то Българското правителство ще бѫде принудено да поиска отсрочка на репарационнитѣ изплащания... Чуждестранния печатъ отдава голѣмо значение изобщо на присѫтствието за първи пѫть на М-ръ Председателя въ Женева...

АГИТАЦИОННА седмица

на Б.Н.М.С., Варнен. клонъ.

Отъ понедѣлникъ 26 того почва агитационната седмица на Б.Н.М.С.

Ще се държатъ въ Кино „Ранковъ“ редовно въ 6·15 часа сл. пл. следнитѣ сказки:

Въ понедѣлникъ Д-ръ Недѣлковъ.

Въ вторникъ, срѣда и четвъртъкъ, 27, 28 и 29 т. м. Петъръ Ив. Търновски, адвокатъ на тема:

1) Излаза на България на Бѣло море въ миналото и настоящето отъ международно и национално гледище;

2) Просвѣтно-морската и рѣчна държавна политика на България.

3) Морскитѣ музеи въ чужбина и у насъ отъ гледището на Б. Н. М. С.

Поканватъ се Варненскитѣ граждани масово да посетятъ сказкитѣ.

Неокачествима постѫпка

Броеве пратени до г-да абонатитѣ съ щемпелъ „платена такса“, махнати имената и оставени за продажба въ агенцията?

Който не е получилъ абонамента си да съобщи въ редакцията за сведение и му се изпрати искания брой.

Колегиална недобросъвестность

Спомватъ си читателитѣ, че въ миналия брой описахме колегиалната етика:

Група редактори на ежедневници, казватъ на вестникопродавачитѣ и агенциитѣ: „Ако продавате седмичния вестникъ, нѣма да Ви даваме всѣки день нашитѣ в-ци. . .“ Сѫщитѣ г-да, виждайки, че тиража на в-ка се увеличилъ извънредно много и конкурира на тѣхнитѣ ежедневници пораци актюелнитѣ въпроси третирани въ него, прибѣгватъ и къмъ следната мѣрка: „Вестникопродавачи и агенции, вѣрно е, че Вие имате интересъ да продавате седмичника, но по-добре ще е да го поставяте подъ другитѣ в-ци и да не съобщавате, че е излѣзълъ сега, както и момчетата само ще го носятъ, безъ да викатъ, като въ замѣна на това ще Ви увеличимъ процента на печалбата“... Алчностьта, завистьта и недобросъвестностьта нѣматъ край. Не си спомваме где и кога е станало. . . Читателитѣ ще ни извинятъ за това. . . Обаче, увере́нъ съмъ, че тази недобросъвестность не е на Балканитѣ.

Тракийскиятъ въпросъ

на международната сцена и Бѣломорския ни излазъ.

(Продължение).

Тракийската организация направи потребното предн и въ време на XV годишния конгресъ на г-нъ Жоржъ Десбонъ, адвокатъ предъ Апелативниятъ сѫдъ въ Парижъ, който чрезъ своята книга: „България следъ договоритѣ за миръ въ Ньоий, съ предговоръ на този интересенъ трудъ носящъ подписа на г-нъ Жостенъ Гударъ, сенаторъ, бившъ министъръ и нашъ вѣренъ приятель, въ стр. 100—139 — Източна и Западна Тракия, а въ глава IV стр. 225—237— резглежда въпроса за излазъ на България на Бѣло море като почва съ мото: „Една страна безъ излазъ на открито море е като птичка безъ криле“.

„Той е защитилъ България и българския народъ и специално за Тракия поместилъ специална глава. И ето защо съ акламация бѣ провъзгласенъ за почтенъ членъ на Тракийската организация.

Длъжни ли се налага да отправяме къмъ всички наши приятели нуждното внимание при най-различни случаи, а не както казва поговорката: „Изтъкахъ си платното, ритамъ ти кросното...“

Трѣбва да знаемъ първо нашитѣ нужди, условия, да проучимъ дълбоко въ подробности и тѣхнитѣ условия, методитѣ имъ въ действие въ всички тѣхни начинания и прояви, а особено въ конкретния случай, за да изпълнимъ нашия свещенъ дългъ: „Обичай Родината и българина, кѫдето и да се намирашъ въ свѣта. . .“

Много правилно се изразява Полъ Аданъ: „Който не се интересува отъ народното богатство, предава своето Отечество на чужденеца“.

Имайки предъ видъ фактическото положение по повдигнатитѣ въпроси до днесъ, то неволно си спомвамъ мисъльта на нѣмския философъ Кантъ: „Ако изчезне правдата, нѣма смисъль да живѣятъ хората на земята“. . .

Много справедливи сѫ и българскитѣ поговорки: „Съединението прави силата“ и „Сговорна дружина, планина повдига“.

По предложение на Варненския делегатъ г-нъ П. Ив. Търновски, конгресиститѣ изпратиха две телеграми до Н. В. Борисъ III, Царя на Българитѣ и Н. К. В. Княгиня Джована Савойска по случай годежа и предстоящия вѣнчаленъ обрядъ. . . Конгреса бѣ поздравенъ отъ г. В. Юруковъ, отъ страна на запаснитѣ офицери и редактора на в. „Отечество“, К. Георгиевъ, отъ страна на Македонския Нац. Комитетъ, Стояновъ, отъ страна на Добруджанската организация, Генералъ Шкойновъ — родна защита и Георгиевъ отъ страна на западнитѣ покрайнини.

И камъ да вѣрвамъ, че резолюциитѣ, които се взеха въ XV конгресъ, правятъ честь на делегатитѣ отъ всички краища на поробена Тракия, изразявайки само истинскитѣ, справедливитѣ и законни искания къмъ Родината си.

Ще си позволимъ да съобщимъ нѣкои подробности относно пребиваването на **Д-ръ Жоржъ Десбонъ въ Варна и банкета който му бѣ дадоха въ Военния Клубъ.**

За първи пѫть м. г. г-нъ Жоржъ Десбонъ, Д-ръ по правото и адвокатъ прадъ Апелативния сѫдъ въ Парижъ, пристигна въ Варна, идящъ отъ Русе. На гарата имаше много представнтели отъ Тракийската, Македонската и Добруджанска организачии. Отъ името на тритѣ организации приветствува на френски скъпия гостъ г. Петъръ Ив. Търноски съ следнитѣ думи: „Отъ името на Тракийската, Македонската и Добруджанската организацин Ви приветствуваме съ нащето сърдечно добре дошле.

Като Ви пожепаваме, здраве, бодрость и енергия, за да защитявате потъпканитѣ правдини на поробенитѣ малцинства въ Тракия, Македония и Добруджа, които заедно съ насъ виждатъ въ Вашето лице един достоенъ и незаменимъ борецъ за възтържествуване на правдата.

Прочее, още веднажъ добр дошли между насъ и живѣйте за много години...“

Поднесе му се разкошенъ букетъ отъ живи цвѣтя...

Господинъ Десбонъ благодари на г. Търнонски за изказанитѣ думи.

Трикратно ура се разнесе изъ въздуха и екото го разнесе къмъ тритѣ морета.

Съ автомобилъ отъ гарата до хотелъ „Мусала“, бѣ придруженъ скѫпия гостъ отъ представители на тритѣ организации.

Господинъ Десбонъ разгледа по-важнитѣ сгради въ града и следъ това придруженъ отъ представителитѣ на емигрантскитѣ организации разгледа Аладжа Монастиръ, Св. Константинъ и разкошнитѣ бани.

Вечерьта въ Военния клубъ му се даде банкетъ.

Държаха се следнитѣ тостове:

г. Петъръ Ивановъ Търновски публицисть, каза на френски следнитѣ думи:

следва.

ПРЕМАХВАНЕ

духовнитѣ сѫдилища и прехвърляне дѣлата въ гражданскитѣ сѫдилища. — Премахване мюфтийскитѣ сѫдилища. Решението на Варненския адвокатски съветъ. Стига сервилничане къмъ чужденцитѣ!

(Продължение).

6. Най-после е нарушенъ и чл. 187 п. I отъ Е. У., защото тамъ се говори: „Когато мѫжътъ отсѫтствува 4 год. съ неизвестно местожителство или съ известно, но не праща средства за издръжка на жена си“ — допуска развода. А бележката къмъ него казва: „Духовното началство разпитва: сродници, познати и пр. на неизвестния, та следъ това го дири чрезъ държавенъ в-къ значи че да го нѣма, а второто, да разпитватъ роднини и приятели. Отъ дѣлото не се вижда нито едното, нито другото, знае и жената и Е. Д. С. отъ где е родомъ лицето, где сѫ неговитѣ родители, где сѫ неговитѣ близки, а даже и тя е посочила, че лицето е житель софийски.

Най-малкото Е.Д.С. бѣ длъженъ да запита полицейскитѣ органи, где е У. и да бѫде призованъ съ призовка. Ломския Ар. Н-къ знае отъ Х., че У. изпраща даже колети на Х. и нѣкои били изгубени и сѫ правили подобни справки въ Ломъ.

Арх. н-къ е често въ квартирата на Х. защото е близъкъ на семейството..

А това бѣ длъженъ да направи Е.Д.С. защото жената Х. завела бр. д. точно по чл. 187 п. I отъ Е. У., което се потвърждава и отъ протоколното опредѣние на Ломския Арх. Намѣстникъ съ дата 16 VII. с.г.

Предъ видъ на всичко това, моли Поч. Св. Синодъ да уважи изложенитѣ до тукъ касационни доводи и отмѣни решение № 147-28 по туй дѣло като повърне дѣлото на Вид. Е. Д. С. да изпълни точно взисканията на закона.

Въ тази часть на жалбата отъ страна на У. се застѫпватъ и апелативнитѣ доводи.

I. Отъ първоначалната молба на г-жа Х. се вижда, че тя е завела дѣло за онищожение на брака, понеже не е имала брачна нощь, съ У, като моли да й се разреши да встѫпи въ първи бракъ и не У я напусталъ въ продължение на 2 години, че не се прибралъ при нея, нито пъкъ я издържалъ а чл. 187 п. 1 отъ Е. У., а като гарнитура на всичко това е разхвърляла изрази отъ романтиченъ характеръ, съ които представя себе си едва ли не за мѫченица. станала жертва на единъ свирепъ, жестокъ, едва ли не кръвожаденъ, алченъ съпругъ, който следъ като я ограбилъ, оставилъ я на улицата да мре отъ гладъ, като горкия самарянинъ, безъ даже да изпълни своитѣ задължения къмъ нея поне въ първата брачна нощь... За доказателство на всичко това се е позовала на посоченитѣ отъ нея трима свидетели, които всѣка вечерь сѫ на гуляи даже и съ други като нея...

Ако се вземъ въ обтѫженото решение, нѣма да видимъ бракоонищожително дѣло, както е завела процеса Х, а бракоразводно д. № 147-28 г. и въ изложението на решението се говори само, че Х е била само ограбена и измамена отъ У, но за сѫществената страна на нейния искъ за неизпълнение съпружескитѣ си задължения и дума не става... Отъ разсѫдителната часть на сѫщото решение се вижда, че Е. Д. С изтъква съвсемъ ново обвинение по п. 2 на чл. 187 отъ Е. У., за което г-жа Х. и поменъ не прави въ бр. си молба и като намира туй обвинение за доказано, разторгва брака по чл. 187 п. 2 отъ Е. У.

Резумирано: Г-жа Х. иска онищожението на брака по чл. 201 отъ Е. У. Лом. Арх. Н-къ завежда бр. д. по чл. 187 п. 1 отъ Е. У. (чети протокола отъ 16. VII. с. г. на Лом. Ар. Н-къ), а Е. Д. С. разторгва брака по чл. 187 п. 2. отъ Е. У. -- значи, всѣка инстанция нагаждала искътъ, както и уйдисва, а за искането на г-жа Х. въ бр. молба и дума не е ставало. . . Това като изтъкваме, искаме да констатираме една несъобразность на Е. Д. С. съ закона, защото той нѣма право да взема решения по въпроси, които ищеца не повдига, както и да премълчава въпроси, които страната повдига. Ето защо считаме, че по тези съображения решението е опорочено и следва да бѫде отменено.

2. Е. Д. С. е разтрогналъ брака по чл. 187 п. 2 отъ Е. У. Отъ разсѫдителната часть на атакуваното решение се вижда, че той не казва отъ где вади заключението си за извършеното отъ У деяние по чл. 187 п. 2. Отъ разпитанитѣ въ Л. свидетели, само нейния братовчедъ Бонъ Виванъ, казва. . . ималъ „сношение“, а съвета е казалъ „неморални връзки“ за да даде по-голѣма тяжесть на обвинението е извратилъ даже показанията на свидѣтелитѣ, нещо което не е препорѫчително за единъ сѫдъ

Останалитѣ свидѣтели не говорятъ нищо абсолютно за подобно нѣщо, както даже не говори и нейния братовчедъ Б. положително, а казва: „Научихъ се“, значичулъ е от други хора, а не е видѣлъ нищо лично. Като така, могатъ ли да се взематъ тѣзи показания за доказателство въ строгата смисъль на думата? — не. Защощото когато се решава сѫдбата на единъ човѣкъ по съмнение и слухове, не бива да се осѫжда, а трѣбва да се сѫди само по положителни данни.

Даже ако братовчеда на г-жа Х. бѣ положителенъ, Е. Д. С. бѣ длъженъ да го застави да каже... трѣбваше да събере данни и отъ други свидѣтели, защото френската поговорка казва: „Единъ свидетель и светия да е не може да се вѣрва“, а св. Евангелие казва: „Изобличи брата си предъ двама или трима, за да ти бѫдатъ свидетели“ значи не единъ, или двама, а трима.

(Следва)

ПРИЯТНО ни е да съобщимъ че сина на видния нашъ колега деенъ тракийски борецъ и Малко-Търновецъ вече покойникъ П. Драгулевъ — Дико П. Драгулевъ, подпредседатеиь на Шумен. Окр. Сѫдъ се е сгодилъ съ г-ца Юлия П. Панайотова отъ Шуменъ.

Искрено поздравляваме и сърадваме симпатичната двойка.

Четете в-къ „Народенъ гласъ“ всѣка сѫбота.

НЕСЪОБРАЗНОСТИТѢ

въ законопроекта за търговското корабоплаване.

(Продължение)

Отъ основаването на д-вото до днесъ, нито единъ висшъ чиновникъ нито отъ м-вото, нито отъ д-вото, не е провѣрилъ поне следното:

1. Кой въ м-вото или д-вото е компетентенъ по въпроситѣ, които се третиратъ отъ двѣтѣ до говорящи страни?

2. Кой познава рейситѣ и тѣхнитѣ измѣнения?

3. Кой е посетилъ всички пристанища?

4. Кой е проследилъ кое пристанище какъвъ артикулъ консумира?

5. Кой е далъ рапортъ за нашитѣ конкуренти въ всѣко пристанище?

6. Кой е провѣрилъ истинското състояние на параходитѣ?

7. Висши контролни органи отъ страна на м-вото присѫствували ли сѫ на едно поне заседание, когато се разискватъ общи въпроси отъ дружественъ характеръ, при все и да сѫ даже двамата делегати отъ страна на м-вото, които не сѫ специалисти по въпроситѣ, засѣгащи дейностьта на д-вото въ най-широката смисъль?

8. Изложили ли сѫ истинскитѣ дефекти на д-вото и какви мѣрки е взело м-вото, за да ги избѣгне и за въ бѫдаще?

9. Всѣка година има ли м-вото сведения за лошитѣ й добри резултати отъ дейностьта на д-вото и какви мѣрки сѫ взети за успѣха и правилния развой на последното?

10. Провѣриха ли се смѣткитѣ на д-вото отъ основаването до днесъ и какви сѫ резултатитѣ?

11. Наказаха ли се виновницитѣ за незаконнитѣ годишни баланси, даже и следъ като бѣха корегирани съ касационно решение № 602 отъ 10. 9. 1929 год., — да се възвърне на д-вото неправилно раздадената въ форма на дивидентъ сума отъ 176265 лв. и да се запише на приходъ, въ капиталъ на д-вото! . . . Въ поканата за 36 годишното събрание, публикувана въ държ. в-къ бр. 46 за 19 юний т. г. е казано следното: „Одобрение да се мине въ разходъ за 1929 г. изплатения вече дивидентъ за 1927 г., на обща сума 176256 лв. . . . ? . . .

12. Дали правилно се изпълняватъ договорнитѣ задължения и въ случай на нѣкаква нередовность, какви мѣрки сѫ взети за тѣхното избѣгване и не повтаряне за въ бѫдаще?

13. Кой висшъ органъ отъ страна на М-вото и д-вото е провѣрилъ всѣко агентство на самото мѣсто каква дѣйность е проявило и какво сѫ направили другитѣ такива, за да се види какво може да се направи, за да се увеличи дейностьта на д-вото?

14. Следъ всѣко предложение отъ страна на д-вото за измѣнение устава или договорнитѣ правоотношения, кой висшъ органъ, компетентенъ разбира се, е провѣрилъ по отделно всѣки въ ... единъ пѫть отъ основаването на д-вото до днесъ на самото мѣсто, дали е належащо или не, като напр. увелечение на рейситѣ и пр. и какъвъ е резултата докладванъ на Г-на Министра или съответния компетентенъ съветъ?

Следва

Некомпетентностьта

и немарливостьта на пристанищнитѣ власти

(Продължение).

Невежеството по морскитѣ и речни проблеми цари не само всредъ народнитѣ маси, но даже и между лица заемащи известни отговорни постове въ м-вото на ж, п, т. (дирекцията на при станицата и корабоплаването).

Така напр. нѣкои началници на първостепенни пристанища — шосейни инженери, не знаятъ, че знамето опредѣля само народностьта, независимо отъ това, парахода какво име носи; сѫщо не знаятъ, че шалана не е превозно средство; сѫщо издаватъ постановления (като напр. № 29 отъ 21 августъ м. г.) на пристанищното управление, за търг. параходъ, мотивирайки го споредъ чл. 45 отъ закона за полицията на крайбрѣжията и пристанищата, че парахода билъ негоденъ за плаване, а следъ това молятъ корабоначалника на парахода да отмени тѫжбата си отъ сѫда!?; сѫщо — нарушаватъ закона за крайбрѣжната служба, като разрешаватъ на кораби подъ чуждо знаме да плаватъ по нашето крайбрѣжие, пренасяйки стоки крайбрѣжно... Най-очебийния фактъ, че рѫководителитѣ на пристанищнитѣ управления не знаятъ освенъ гореизложеното и най-елементарнитѣ межнународни правила: Въ едно наше първостепенно пристанище бѣ издадена и разлепена заповѣдь, споредъ която за въ бѫдаще корабитѣ и лодкитѣ сѫ длъжни да носятъ нощемъ на лѣвата си стена зеленъ огънь, а на дѣсната — червенъ! Това е уникумъ на невежествата?!...

Всѣки морякъ въ цѣлъ свѣтъ знае, че за да се предпазятъ корабитѣ отъ сблъскване, трѣбва нощно време да носятъ на лѣвата си страна червенъ огънь, а на дѣсната — зеленъ. (Точно обратно на горната заповѣдь на шосейния инженеръ — н-къ на пристанището).

Горнитѣ и други факти говорятъ най-красноречиво, че подобни лица нѣматъ най-елементарни познания теоритични и практични по морскитѣ въпроси... и ни е необходимо, по какъвъ законодателенъ редъ сѫ се установили за началници на пристанищата — шосейнитѣ инженери...!?

Пристанищнитѣ органи се отнасятъ твърде немарливо къмъ нуждитѣ на пристанищата: редовно не се почистватъ и вследствие на това, особено край кейовитѣ стени дълбочинитѣ се постоянно намаляватъ; 2. Редовно не се поправятъ напр. вълноломитѣ при пристанищата (напр. Варненския е почти къмъ разрушение). Трѣбва да се поправятъ своевремено, а не да се чакатъ съвсемъ да се разрушатъ, ... насъ като че ли е правило. Построява се шосе или мостъ и никой не се загрижва да го поправя и др. примери отъ подобенъ общественъ характеръ. Ежегодно се отпущатъ суми за цельта, обаче где отиватъ кредититѣ за удовлетворение на подобни належащи нужди. Така напр. въ бюджета ... 1930/31 фин. година на Главната дирекция на ж. и п. (законътъ е обнародванъ въ държ. в-къ бр. 42 отъ 26 май 1930 г. глава II, чл. В. § 61, рубрика — подържане дълбочинитѣ въ басейнитѣ, шеналитѣ и каналитѣ — 1/2 милионъ лева; § 6 р. а — кейови стени, вълноломи, товарителни скели и пр. — 570,000 лв., а общо за цѣла България — 7,437,600 лева.

Следва

РЕДАКЦИОННИ

Въ редакцията редовно се изпращатъ въ замѣна следнитѣ вестници: 1) Бургарзки фар, 2) Съвременикъ, 3) Кабана, 4) Соф. Търгов. в-къ Морски ратникъ.

Относно статията поместена въ миналия брой на в-къ „Народенъ гласъ“, озаглавена „Малко-Търновска похвалка инициатива“ въ редакцията получиха много благодарствени писма. Останалитѣ Малко-търновци, да си съобщатъ адреса въ редакцията на в-къ „Народенъ гласъ“.

Народенъ хумо...

Подслушанъ разговоръ между селянки.

Преди войната си бѣше много хубаво всичко наредено. Човѣкъ знаеше сигурно кой е здравъ, годенъ за работа . . . а пъкъ сега . . . но...

Богданка: — Ивана като го взима държавата за войникъ, не ща го за мѫжъ...

Мария: — Ако Стоянъ не стане ефрейторъ, не се гоня вамъ. . .

Стефанка: — Ако Ге... не стане младшия, не се ... чавамъ за него. . .

Печатница „Новини“ Ва...